

SKOGSVÅRDSPLAN FÖR VÄSTERSJÖNS SAMFÄLLIGHETSFÖRENING

Sammanfattning

Västersjöns Samfällighetsförening äger gemensamt 48,6 hektar skog. Medlemmarna i föreningen använder området för rekreation och friluftsliv, som är ändamålet med skogen (och alltså inte kommersiellt skogsbruk).

Eftersom skogen har en stor påverkan på vårt bostadsområdes karaktär är dess skötsel viktig för oss medlemmar. För att sätta in skogsvården i ett vidare och långsiktigt hållbart perspektiv har denna skogsvårdsplan upprättats. Den beskriver hur vi vill att vår skog skall vara och användas samt är styrande för planläggningen av den fortlöpande skötseln (Skötselplanen). Skogsvårdsplanen är utarbetad med utgångspunkt i att bevara skogens karaktär och skapa goda förutsättningar för en rik biologisk mångfald.

Skogsvårdsplanen fastställs av årsmöte och är styrande och vägledande för innehållet i skötselplanen. Förändringar av skogsvårdsplanen beslutas av årsmöte.

Styrelsen har ansvaret för att skötselplanen uppdateras ca vart tredje år i samverkan med expertis.

Allmänt om skogsvård

Inom skogsnäringen pratas det om olika modeller för skogsvård, för den som är intresserad av mer utförlig information finns det mer att läsa på www.skogsstyrelsen.se.

Skogens värde

Skog kan värderas utifrån tre perspektiv - biologiskt, socialt och ekonomiskt.

Biologiska värden

Det biologiska perspektivet kännetecknas av att låta skogens föryngring och tillväxt (sly) få ske obehindrat och att man tillåter att en naturlig trädslagsfördelning och struktur utvecklas. Mångfald, inklusive träd och buskar med vårblooming och med ätbara frukter, gynnar ett rikt djurliv (pollinatörer, fåglar och andra djur). Träd med tidig vårblooming uppskattas av bl a humlor som vaknar tidigt om våren och behöver näring.

Att spara några täta förbuskade zoner här och var gynnar flora (växtliv) och fauna (djurliv) och ger omväxling till området.

Död ved i form av döda stående eller liggande träd och grova grenar har högt värde för både växter (t ex svampar och mossor) och djur. Skogens biologiska värden höjs av dödveden och på så sätt dess motståndskraft och stabilitet. Högstubbar kan lämnas kvar för att bli hem och matplats för insekter, svampar och fåglar.

Sociala värden

Skogsstyrelsen (2013) har definierat skogens sociala värden som "de värden som skapas av människans upplevelser av skogen". Det är värden som rör till exempel en god livsmiljö, friluftsliv, upplevelsevärden, estetiska värden, kulturarv, samvaro med mera. Ljudbilden, till exempel fågelkvitter och porlande vatten har också en påverkan på vår sociala upplevelse av skogen.

Det kan finnas en viss motsättning mellan vad som gynnar biologiska värden och sociala värden. En helt orörd skog med många lager på marken i olika förmultningsgrad gynnar en rik biologisk mångfald medan en glesare skog uppskattas av många som önskar fri sikt och möjlighet att röra sig fritt.

Ekonomiska värden

Att sköta en skog utifrån ett ekonomiskt perspektiv, att uppnå maximal avkastning, förutsätter stora arealer och effektiv avverkning. Samfällighetens skog saknar dessa förutsättningar. Detta kan belysas med en redovisning av nettot från gallringen/avverkningen under 2020.

Timmer: 489 m ³ (Snittpris 291 kr/ m ³) <i>En del timmer genererar ett betydligt högre pris än snittet. T ex gick en del ek för 1 200 kr / m³, dock är volymerna som betingar ett högre pris små och har liten påverkan på resultatet.</i>	142 324 kr
Massa- och energived: 226 m ³ (Snittpris 365 kr/ m ³)	82 550 kr
Lövflis: 726 m ³ (Snittpris 80 kr/ m ³)	58 080 kr
Kostnad avverkning	- 39 600 kr
Kostnad manuellt arbete	- 134 940 kr
Kostnad skotning (terräng-transport)	- 126 500 kr
Kostnad flyttning	- 2 200 kr
Summa:	- 20 286 kr
	- 25 358 kr (inkl moms)

Averkning 2020. Kubikmeterpriset skiljer sig väsentligt mellan ris men också mellan träd av olika dimension, kvalité och träslag.

Mellan de större averkningarna (exempelvis 2020), som till viss del kan bära sina kostnader och i gynnsamma förhållande inbringa en intäkt, måste skogen också gallras. Den kostnaden måste också vägas in.

Samfällighetens mål för skogens skötsel

Vår skog är en rekreationsskog. Den ska skötas så att områdets karaktär av blandskog bibehålls, att all skogsmark ska vara bevuxen med dess naturliga vegetationstyp och att biologisk mångfald säkerställs. Det sker genom att låta en naturlig trädslagsfördelning och struktur utvecklas. En skog med en naturlig vegetationstyp blir mer motståndskraftig mot stormar och insektsangrepp.

Vid skötseln av samfällighetens skog väljer vi att använda ett hyggesfritt skogsbruk med en strävan att minimera insatserna i skogen och att förlita oss på att skogsekosystemet spontant genererar en god återväxt.

Avverkning ska utföras på ett sätt som orsakar minimal skada på mark och stigar. Avverkningen ska också ske på sådant sätt att det gynnar en rik biologisk mångfald samt erbjuder en god livsmiljö för oss medlemmar, dvs sociala värden. Större träd behöver gallras med 10–20 års mellanrum. Däremellan behöver mindre träd och sly gallras för att bevara och öka skogens sociala värden - med fokus runt stigar, vägar och gemensamhetsanläggning.

Avverkning ska så långt det är möjligt utföras utan negativ kostnadspåverkan på årets resultat, vilket innebär att en del mindre ris och grenar lämnas kvar. Skogsvårdens mål är inte att generera ekonomisk avkastning.

Vid avverkningen under 2020 skyddades marken med ett lager av ris för att minimera åverkan ifrån maskiner. Det skyddande rislagret bryts ned naturligt och gynnar den biologiska mångfalden. Traktorspår tar mycket längre tid för naturen att återställa.

Skötselplan

I skötselplanen beskrivs vilka åtgärder som ska utföras i skogen under de närmsta åren och den kommer löpande att göras tillgänglig på samfällighetens hemsida. Det är styrelsen som tar fram den med utgångspunkt i skogsvårdsplanen. Vägledande för dess utformning är, med ledning av skogsvårdsplanen, bl.a. följande:

- I mindre områden, områden nära stigar, vägar och runt gemensamhetsanläggningen ska de sociala värdena vägas tyngre (exempelvis röjning av undervegetation).
- Avverkning ska ske på så sätt att markskador undviks så långt det är möjligt.
- Områden av tätskog ska avsättas, såväl som att buskage och sly ska tillåtas naturligt.
- Evighetsträd (träd som medvetet sparas för att uppnå sin maximala ålder och sedan dö) ska identifieras. Det är viktigt att några av de största granarna sparas som evighetsträd, då gran speciellt gynnar en rik biologisk mångfald.

Vid gallring finns olika parametrar att ta hänsyn till, exempelvis träd som har sämst utvecklad krona, träd som utgör en uppenbar risk (åtgärdas akut), trädets ålder, trädets hälsa, insynsskydd, utsikt, vind eller solförhållande, mångfald av trädslag, estetik, djur och naturliv.

Versionshistorik

Datum	Ändrat av	Ändring
2020-07-26	Johan Bengtsson och Göran Kronberg	Skogsvårdsplan efterföljande tidigare plan upprättad av Sydved.
Motion till årsstämma 2021	Martina Hemsle	Delat upp skogsvårdsplanen i två dokument. • Skogsvårdsplanen: Ett strategiskt dokument som klargör målsättning för samfällighetens skogsvård (beslutas på årsstämma)• Skötselplanen: Styrelsens operativa dokument för löpande skötsel och gallring av samfällighetens skog (styrelsens ansvar att uppdatera en plan på ca tre års sikt).